

Şua İzni

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Tarih: 18.03.2021

Kısa Cevap

Röntgen ve radyomla çalışanların yılda **4 hafta (28 takvim günü)** şua izni kullanması zorunludur. Bu izin bölünemez ve kullandırılan yıllık izin süreleri şua izninden mahsup edilemez; 4857 sayılı Kanun'un 55'inci maddesi uyarınca yıllık izin bakımından çalışılmış gibi sayılır. İşçi yararına yorum ilkesi gereği iznin ücretli kullandırılması uygun olur. Uygulamada bu işçiler İş Kanunu anlamında yıllık izne 1 yılın sonunda değil, 1 yıl 4 haftanın sonunda hak kazanır. İyonlaştırıcı radyasyonla çalışan personelin haftalık çalışma süresi 35 saattir.

Yasal Dayanak

4857 sayılı Kanunun "yıllık izin bakımından çalışılmış gibi sayılan haller" başlıklı 55'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; 3153 sayılı "Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanuna" dayanılarak çıkarılan "Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname (Tüzüğü)" göre röntgen muayenahanelerinde çalışanlara pazardan başka verilmesi gereken **yarım günlük izinler** yıllık izin bakımından çalışılmış gibi sayılmaktadır.

Şua İzninin Süresi

Söz konusu Tüzüğün 21'inci maddesine göre; röntgen ve radyom ile daimi olarak günde 5 saatten fazla çalışamaz. Röntgen muayenahanelerinde pazardan başka ayrıca bir gün daha öğleden sonra tatil yapılmalıdır. 24'üncü maddesine göre, bu gibi müesseselerde, her röntgen mütahasssının veya röntgen ve radyom ile iştigal eden kimsenin senede 4 hafta (4 x 7 = 28 gün) **muntazaman devamlı tatil yapması mecburidir**. Bu açıklamalara göre, söz konusu işlerde çalışanların her yıl 4 hafta şua izni kullanması gerekmektedir. Söz konusu 4 haftaya tekabül eden 28 günün yıllık iznin aksine takvim günü olarak kullanılması gerekir.

Haftalık Çalışma Süresi

3153 sayılı Kanuna 5947 sayılı Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 9'uncu maddesi ile eklenen maddeye göre (Ek Madde 1); "iyonlaştırıcı radyasyonla teşhis, tedavi veya araştırmanın yapıldığı yerler ile bu iş veya işlemlerde çalışan personelin haftalık çalışma süresi 35 saattir. Bu süre içerisinde, Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilen radyasyon dozu limitleri de ayrıca dikkate alınır. Doz limitlerinin aşılmaması için alınması gereken tedbirler ile aşıldığı takdirde izinle geçirilecek süreler ve alınacak diğer tedbirler Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

Bahse konu Yönetmelik, "Sağlık Hizmetlerinde İyonlaştırıcı Radyasyon Kaynakları ile Çalışan Personelin Radyasyon Doz Limitleri ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik" olup, 05.07.2012 tarihli ve 28344 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Radyoloji uzmanı, nükleer tıp uzmanı ve radyoloji teknisyenlerinin 5947 sayılı Kanunun 9'uncu maddesinin yürürlüğe girdiği 30.01.2010 tarihinden itibaren haftalık çalışma süresinin 35 saat olarak uygulanması gerekmektedir.

Kanunda günlük çalışma süreleri belirlenmemiş olmakla birlikte Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 12.02.2010 tarih ve 6145 sayılı Genel Yazısı ile 35 saatlik haftalık çalışma süresinin kamu görevlileri yönünden günlük 7 saat olarak uygulanması gerektiği ifade edilmiştir. Haftalık 35 saatlik çalışma süresine ilişkin 3153 sayılı Kanun hükmünün radyasyonla çalışan tüm sağlık personeli için geçerli olduğu da dikkate alındığında, Kanun hükmü kapsamında idarenin genel yazı ile belirlediği günlük en fazla 7 saatlik çalışma süresinin, özel sağlık kuruluşlarında radyoloji ile çalışanlar bakımından da uygulanması gerektiği düşünülmektedir. Bu çerçevede, özel sağlık kuruluşlarında radyasyonla çalışan sağlık personelinin çalışma düzeninin; haftada 1 tam gün ve 1 yarım gün tatil olacak, günde 7 saati ve haftada 35 saati de aşmayacak şekilde uygulanabileceği, tarafların bu hukuki sınırlar içinde hizmet sözleşmesi düzenleyebileceği düşünülmektedir.

Şua İzni ile Yıllık İznin Sırası

Yukarıda yapılan açıklamalardan hareketle bu işleri yapanlara 1 yıllık çalışmaları sonucunda öncelikle 4 haftalık izinleri kullanılacak ve sonrasında işçi yararına yorum ilkesi gereği İş Kanununa göre hak kazandığı yıllık izin kullanılacaktır. Dolayısıyla, uygulamada bu işçiler İş Kanunu anlamında yıllık izne 1 yılın sonunda değil 1 yıl 4 haftanın sonunda hak kazanacaklardır.

Şua İzni Ücretli midir?

Madde hükmünde 4 haftalık iznin ücretli olup olmayacağı hakkında bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle iznin ücretsiz izin olarak düşünülmesi mümkün ise de yine İş Kanunu'nun 62'nci maddesi (Her türlü işte uygulanmakta olan çalışma sürelerinin yasal olarak daha aşağı sınırlara indirilmesi veya işverene düşen yasal bir yükümlülüğün yerine getirilmesi nedeniyle ya da bu Kanun hükümlerinden herhangi birinin uygulanması sonucuna dayanılarak işçi ücretlerinden her ne şekilde olursa olsun eksiltme yapılamaz) hükmüne göre ve işçi yararına yorum ilkesi gereğince bu iznin ücretli kullandırılması uygun olacaktır.

Yargıtay Kararı

Taraflar arasında şua izninin kullandırılıp kullandırılmadığı hususunda uyuşmazlık çıkmıştır. Her röntgen mütehasssısının veya röntgen ve radyomla iştigal eden kimsenin senede 4 hafta muntazaman devamlı tatil yapması mecburi olup; kanun ve tüzük gereği şua izni bölünemeyeceği gibi kullandırılan yıllık izin sürelerinin de şua izninden mahsup edilmesi mümkün değildir. Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin bir kararında (T.12.02.2015, E.2014/15964, K.2015/1463); davacının Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun kapsamında çalıştığı kabul edilen süre boyunca her yıl 4 hafta şua izin ücreti alacaklısı olduğu kabul edilerek hesaplama yaptırılması gerekirken bu husus gözetilmeden karar verilmesi hatalı olup bozma nedenidir şeklinde hüküm kurulmuştur. Sonuç olarak, 4 haftalık şua izni, yıllık izinden mahsup edilemez.

Sık Sorulan Sorular

Şua izni kaç gündür?

Yılda 4 hafta, yani 28 gün. Yıllık iznin aksine bu süre takvim günü olarak kullanılır.

Şua izni bölünerek kullandırılabilir mi?

Hayır. Kanun ve tüzük gereği şua izni bölünemez; "muntazaman devamlı" kullandırılması mecburidir.

Yıllık izin şua izninden düşülebilir mi?

Hayır. Kullandırılan yıllık izin süreleri şua izninden mahsup edilemez.

Şua izni ücretli midir?

Madde hükmünde açık bir düzenleme yoktur; ancak İş Kanunu'nun 62'nci maddesi ve işçi yararına yorum ilkesi gereği iznin ücretli kullandırılması uygun olur.

Radyasyonla çalışanların haftalık çalışma süresi nedir?

35 saattir. Sağlık Bakanlığının 12.02.2010 tarih ve 6145 sayılı Genel Yazısı ile bu sürenin günlük 7 saat olarak uygulanması gerektiği ifade edilmiştir.

Resmî Kaynaklar

- 4857 sayılı İş Kanunu (55'inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi ve 62'nci madde)
- 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun (Ek Madde 1)
- Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname (21 ve 24'üncü maddeler)
- Sağlık Hizmetlerinde İyonlaştırıcı Radyasyon Kaynakları ile Çalışan Personelin Radyasyon Doz Limitleri ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik (RG 05.07.2012, 28344)
- Yargıtay 7. Hukuk Dairesi, 12.02.2015, E. 2014/15964, K. 2015/1463

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın. prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/	Bordro Outsource Operasyon bizde, ekran ve veri sizde. prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/	Ar-Ge, Teknopark, TEKMER Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri. prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/
--	--	--

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez. prozon.net/hesap-makineleri/	Analiz Merkezi Teknopark ve teşvik analizleri. analiz.prozon.net	Yıllık Parametreler SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl. prozon.net/yillik-parametreler/
---	--	--

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi Beyan ve ödeme günleri tek takvimde. prozon.net/mevzuat-takvimi/	Mevzuat Sirkülerleri Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni. prozon.net/sirkuler/#bulten
--	--

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/sua-izni/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 02:04 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

